

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Beantwoording technische vragen

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

N.H.C.A. (Natasja) Wijnen

Telefoon

(06) 10 38 71 34

Email

nwijnen@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Bij e-mail van 6 mei 2020 heeft u namens de PVV-fractie technische vragen over Perspectiefnota 2020 gesteld.

Onderstaand treft u de vragen en de antwoorden daarop.

1. In het statenvoorstel op pagina 2 stelt u "Reeds met de begroting is aangekondigd dat de komende periode, mede als gevolg van het aflopen van de Essent-middelen en teruglopende inkomsten uit vermogen, de provinciale financiële ruimte afneemt."

Wat bedoelt de provincie met het aflopen van de Essent-middelen?

Antwoord:

Met het aflopen van de Essent-middelen wordt bedoeld dat de middelen uit de Investeringsagenda, in totaal €1 mld, de afgelopen bestuursperiodes vrijwel volledig zijn ingezet.

2. Op blz. 3 van het statenvoorstel stelt u "de provinciale financiële ruimte zal de komende jaren afnemen." Kunt u een exact overzicht schetsen van de financiële ruimte en de ontwikkeling daarvan t/m 2024 als de 7 trendbreuken/bestuursopdrachten zouden worden stopgezet per direct? Graag een feitelijk antwoord inclusief cijfermatige tabellen, geen dwaalverhaal over dat de bestuursopdrachten bij de begroting zijn aangenomen. Graag ook inzicht daarbij in de stand van de vrije ruimte ultimo 2024 in dit scenario.

Antwoord:

Als de 7 trendbreuken/bestuursopdrachten per direct worden stopgezet, dan kunnen de volgende voor de uitwerking van die bestuursopdrachten/trendbreuken gereserveerde bedragen vrijvallen naar de vrije begrotingsruimte:

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

Bedragen x €1 mln	2020-2023		2024
	VBR	IA	VBR
Veiligheid	15		
Wonen	16		2,6
Water	33		5
Economie*	37		
Energie	13	8	5
Mobiliteit	55		17
Blijfklimaat	37	5	
Totaal	169	13	29,6

* de € 20 mln uit de Investeringsagenda die gereserveerd is voor digitalisering maakt geen onderdeel uit van de bestuursopdracht Economie.

De vrije begrotingsruimte t/m 2024 is in dat geval €198,6 mln hoger. Opgeteld bij de huidige aangevulde knelpuntenbuffer voor deze bestuursperiode (€31,2 mln) en de vrije begrotingsruimte voor 2024 (€41,5 mln) zoals gepresenteerd in de Perspectiefnota (blz. 21) betekent dat een totale vrije begrotingsruimte t/m 2024 van € 271,3 mln. Daarnaast is er €13 mln vrije ruimte beschikbaar binnen de investeringsagenda om opnieuw te alloceren.

3. Idem als de voorgaande vraag, maar dan additioneel met het scenario dat de verhoging van de opcenten per direct wordt teruggedraaid en ook de toekomstige geplande verhogingen (zoals nu in de begroting 2020 doorgerekend) niet doorgaan. Graag ook inzicht daarbij in de stand van de vrije ruimte ultimo 2024 in dit scenario.

Antwoord:

De verhoging van de opcenten MRB levert tot en met 2023 een totaalbedrag op van €65,9 mln op en in 2024 een bedrag van €26,6 mln. De verhoging over 2020 kan pas vanaf 2021 teruggedraaid worden. De opbrengst voor 2020 van €6,4 mln kan niet teruggedraaid worden. Het terugdraaien van de verhoging levert t/m 2024 derhalve €86,1 mln minder inkomsten op. Dit betekent dat de vrije begrotingsruimte t/m 2024 (€271,3 mln - €86,1 mln =) € 185,2 bedraagt.

4. p3: "zoals reeds bij de begroting 2020 aangegeven, komen we voor wat betreft de provinciale financiën voor deze en toekomstige periodes in een situatie van 'het nieuwe normaal'. Graag een definitie van dit begrip en een uiteenzetting over wat u hiermee bedoelt.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

Antwoord:

Vanwege het feit dat de middelen uit de Investeringsagenda vrijwel geheel ingezet zijn en omdat wij verwachten dat de inkomsten uit vermogen in de toekomst substantieel lager zullen zijn, is er in deze bestuursperiode maar zeker ook in komende bestuursperiodes minder financiële ruimte beschikbaar om te werken aan de provinciale opgaven. Het nieuwe normaal betekent dat wij zullen moeten toegroeien naar een lager uitgavenniveau dat in evenwicht is met de beperktere financiële ruimte.

5. p3: *Waarom worden hier specifiek de zorgen van Urgenda als organisatie genoemd en andere thema's slechts in algemene zin?*

Antwoord:

Bedoeld is met uiteenlopende actuele thema's de breedte van de maatschappelijke dynamiek te illustreren, los van specifieke thema's of organisaties.

6. p3: *Polarisering neemt toe". Wat wordt hier onder polarisering verstaan en waar blijkt dat uit?*

Antwoord:

In de context van de perspectiefnota wordt met polarisering bedoeld dat verschillen in de samenleving toenemen. Dit is een landelijke trend waaraan vele onderzoeken ten grondslag liggen. In de perspectiefnota is als bron gebruik 'Dwars door Nederland: ruimtelijke verschillen in beeld' van Kennis Openbaar Bestuur. Een andere verkenning waaruit dit blijkt is Mind the Gap van BrabantKennis.

7. p5: *Kunt u alle bronnen van fijnstof geven? Ook de natuurlijke bronnen.*

Antwoord:

Fijnstof bestaat uit een scala van stoffen uit verschillende bronnen. Afhankelijk van de bron is fijnstof verdeelt in een primaire en een secundaire fractie:

- De primaire fractie bestaat uit deeltjes die direct in de lucht komen door uitstoot van onder land- en tuinbouw, industrie, raffinaderijen en energie, verkeer en vervoer, huishoudens en bouw en waaronder ook buitenlandse bronnen.
- Secundair fijnstof ontstaat in de atmosfeer door chemische reacties tussen gassen en/of al aanwezige deeltjes.
- Natuurlijke fractie zeezout, deze bijdrage varieert van 5 µg/m³ langs de kust tot 1 µg/m³ in Limburg.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

8. p5: Gezonde leefomgeving: Kunt u een opsomming geven van alle maatregelen / onderzoeken die door de provincie (mede) zijn gefinancierd omtrent de bestrijding van problematisch blauwalg?

Antwoord:

Waterbeheerders hebben verplichtingen (zowel inspannings- als resultaatverplichtingen) om maatregelen te nemen die de waterkwaliteit van daarvoor aangemerkte oppervlaktewateren in overeenstemming brengen met de Kader Richtlijn Water (KRW). Om te oordelen welke maatregelen het meest passend zijn voeren zij de onderzoeken uit.

Voor KRW-oppervlaktewaterlichamen die door de provincie tevens zijn aangewezen als zwemwater geldt dat de provincie meefinanciert in dit soort onderzoeken als de kosten voor het waterschap voor zwemlocaties in een jaar boven de 40.000 euro uitstijgen. Om deze reden heeft de provincie in 2019 het onderzoek naar passende maatregelen voor de blauwalg-problematiek in de Binnenschelde mee gefinancierd.

9. p5: "de lichtbelasting neemt licht af". Wordt hiermee lichtvervuiling bedoeld? In hoeverre is dit provinciaal beleid?

Antwoord:

Hiermee wordt lichtvervuiling bedoeld, met een afname van de lichtbelasting neemt ook de lichtvervuiling af. Momenteel vindt onderzoek plaats middels lichtmetingen naar de lichtvervuiling in/boven Natura2000-gebieden. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek wordt bekeken of provinciaal beleid nodig is.

10. p6: Gezonde leefomgeving/Geluidsoverlast: in hoeverre is hierin geluidsoverlast van windturbines meegenomen?

Antwoord:

In het geluidsniveau is het geluid van windturbines meegenomen.

11. p6: Bodemkwaliteit en Natuurkwaliteit: waarom is hier geen vergelijking t.o.v. andere provincies weergegeven?

Antwoord:

Het betreft bewerkte cijfers van PON/Telos. Op deze korte termijn beschikken wij niet over de gevraagde vergelijkingen.

12. p6: Biodiversiteit: Kunt u aangeven welke wilde dieren / planten / schimmels e.d. de laatste 5 jaar in Brabant zijn (her) ontdekt of teruggekeerd?

Antwoord:

Nee. Er zijn geen volledig dekkende Brabantbrede inventarisatiegegevens beschikbaar over soorten. Nadere informatie over bepaalde prioritaire soorten is te vinden op <https://www.brabantinzicht.nl/>. Vanuit bepaalde netwerken wordt wel regelmatig melding gemaakt van soorten die zijn teruggekeerd of zich nieuw hebben gevestigd in de provincie. Bekend is bijvoorbeeld dat soorten als visarend, vermiljoenkever, sierlijke witsnuitlibel, lentevuurspin en parnassia zijn vastgesteld.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

13.

pó: Biodiversiteit: Kunt u aangeven welke dieren / planten / schimmels e.d. de laatste 5 jaar uit Brabant zijn verdwenen?

Antwoord:

Nee, zie ook het antwoord bij vraag 12. Bekend is dat bijvoorbeeld zwarte stern, kuifleeuwerik, hoogveenglanslibel en dwerggras in de laatste 5 jaar niet meer als gevestigde soort in de provincie zijn waargenomen.

14. p7: Kunt u een opsomming geven van alle maatregelen / onderzoeken die door de provincie (mede) zijn gefinancierd omtrent de bestrijding van drugsdumpingen?

Antwoord:

- Platform "samen tegen dumpen"
- Medebekostiging van de inzet van Samen Sterk in Brabant (SSiB) waarbij één van de drie speerpunten betreft afvaldumpingen in natuurgebieden, Daaronder zijn ook drugsafvaldumpingen.

15. p7: Gewelddelicten: waarom wordt dit genoemd in het kader van veiligheid, betreft dit een provinciale rol/betrokkenheid?

Antwoord:

Dit is genoemd als één van de gemeten aspecten van de veiligheid van de leefomgeving van onze burgers. Er is geen provinciale rol/betrokkenheid.

16. p8: Uw doel is om in 2030 50% CO2 te reduceren en 50% van de energie duurzaam op te wekken; daarover de volgende vragen nu de VOORLOPIGE concept RESsen bekend zijn:

- a. *Wat is het door u geschatte energieverbruik in Noord-Brabant in 2030 in PJ?*
- b. *Kunt u in een overzicht aangeven waar u welk percentage CO2 reduceert met de impact daarvan in PJ met tijdspad tot 2030?*
- c. *Kunt u in een overzicht weergeven hoe u 50% van alle energie (elektriciteit- warmte- transport) op denkt te kunnen wekken in PJ?*
- d. *Kunt u een overzicht geven van het aantal (stukks of MW opgesteld vermogen per RES en in totaal) aangegeven windturbines en hectares*

zonnepanelen(grootschalig) op dak, op water en op land in de concept-RESsen en de te verwachten opbrengst daarvan per soort in PJ?

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

Antwoord:

Ad a:

Voor de beantwoording van deze vragen verwijzen wij u naar de Statenmededeling van 8 oktober 2019. Specifiek kernboodschap 2 en de bij de Statenmededeling bijgevoegde bijlage 2.

- Statenmededeling UP Energie
<https://www.brabant.nl/search/zoeksis/4607664/download?qvi=1222134>
- Bijlage 2: Memo Doelstelling CO2-emissie per transitiepad voor 2030:
<https://www.brabant.nl/search/zoeksis/4607664/download?qvi=1222140>

Ad b:

Op basis van de reeds aan Provinciale Staten toegestuurde informatie, schatten wij het energieverbruik in Brabant in 2030 op ca 240 PJ.

Ad c:

Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij u naar bijlage 2 van de eerdergenoemde statenmededeling. Specifiek de tabellen op pagina 2 van deze bijlage.

Ad d:

Nee, dat kunnen wij niet. De 4 regio's hebben een schatting gemaakt van het aandeel duurzame energieopwekking dat zij tot 2030 zouden kunnen realiseren en daarmee hun bijdrage aan de landelijke doelstelling van 35 TWh in 2030. Alleen de regio West-Brabant heeft een eerste voorlopige verdeling gemaakt in wind, grootschalig zon op dak en op veld. Binnen de andere regio's moet dat nog plaatsvinden. Voorlopig ziet de potentiële bijdrage vanuit de 4 regio's aan de landelijke doelstelling er als volgt uit (dit betreft een totaalbijdrage van zowel bestaande projecten als nieuw te realiseren projecten):

Regio	Bijdrage aan landelijke doelstelling 35 TWh duurzame elektriciteit op land in 2030
West-Brabant	2 TWh (7,2 PJ)
Hart van Brabant	1 TWh (3,6 PJ)
Noordoost-Brabant	1,6 TWh (5,8 PJ)
MRE	PM

17. p9: U merkt op dat het aandeel elektrische auto's snel toenam. Gaat u er van uit dat deze groei doorzet en zo ja, waarom zien wij daar niets van in de verwachten opbrengst op een MRB?

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

Antwoord:

In de perspectiefnota is aangegeven dat de belastingcapaciteit tweemaal per jaar door de belastingdienst wordt geactualiseerd. Deze actualisatie nemen we mee in de raming van de opcenten. In de meest recente actualisatie wordt zowel een stijging van elektrische voertuigen geconstateerd als een stijging van auto's met fossiele brandstof en daarbij vooral in de zwaardere categorie. Hierdoor is de verwachte opbrengst opcenten hoger dan opgenomen in de begroting 2020. Deze stijging heeft meerjarig effect. In de grondslagen bij de begroting is opgenomen dat de raming van de opcenten is gebaseerd op de meest recente houdersbestaan van de belastingdienst. Hiermee anticiperen we niet op ontwikkelen in zowel de groei van de elektrische voertuigen als de groei in voertuigen met fossiele brandstoffen.

18. p9: "De krapte laat zich goed zien in de lengte van wachtlijsten voor huurwoningen": graag de onderliggende cijfers met de lengtes van wachtlijsten in onze provincie.

Antwoord:

Wij beschikken niet over gegevens van de wachtlijsten voor huurwoningen in Brabant. Met de door u aangehaalde passage hebben wij geenszins de suggestie willen doen dat wij daarover beschikken of dat er sprake is van toename of afname. We hebben willen aangeven dat er wachtlijsten zijn en dat is een teken van krapte.

19. p11: Op welke onderdelen wordt de kwaliteit van leven getoetst? Zijn u alle onderzoeken hierover ons kunnen toesturen?

Antwoord:

Als bron is gebruikt 'De sociale staat van Nederland 2019'. Dit rapport brengt voor een periode van tien jaar ontwikkelingen in kaart op verschillende levensdomeinen en maatschappelijke terreinen: publieke opinie, onderwijs, arbeid, inkomen, gezondheid, vrijetijdsbesteding, maatschappelijke participatie, sociale veiligheid en wonen. Daarmee ontstaat een samenhangend van de kwaliteit van leven van de Nederlandse bevolking. Deze publicatie geeft het meest recente overzicht.

20. p13: Welke acties zijn specifiek ondernomen om "de samenleving te mobiliseren" en wat zijn de resultaten daarvan?

Antwoord:

Er zijn verschillende acties ondernomen om de samenleving te mobiliseren, van groot tot klein, de belangrijkste specifiek hierop gericht:

- De Stichting Brabant geeft Energie, met Anne-Marie Rakhorst als boegbeeld, is medio 2018 opgericht om de beweging van de energietransitie te verbreden en te versnellen. In samenwerking met de stichting doen we dit door bijvoorbeeld verbindingen te leggen tussen (collectieven van) burgers/ondernemers met kennis en netwerk, door vraag gestuurd initiatieven te ondersteunen, door challenges op scholen te organiseren en door het delen van initiatieven, informatie en inspiratie via een online community en de (social) media.
- Het programma Sociale Innovatie Energietransitie dat wij uitvoeren in samenwerking met Enpuls BV (onderdeel van de Enexis Holding), met pilots als Energie voor Iedereen.
- Het beschikbaar stellen van Zonnescan Brabant waar reeds 130.000 Brabanders gebruik van maakten. Met de Zonnescan kan iedereen voor ieder gebouw in Brabant inzicht krijgen in de kansen voor zonnepanelen.
- De subsidie voor continuering van het Duurzaamheidsloket Sport, waar inwoners, sportverenigingen en gemeenten uit de provincie Brabant terecht kunnen met vragen over de verduurzaming van hun sportaccommodatie. Daarnaast worden sportclubs en gemeenten zelf actief benaderd om aan de slag te gaan met energiebesparende en -opwekkende maatregelen om sportaccommodaties te verduurzamen.
- Het Energiefestival 2019 had een programmering gericht op een breed publiek van betrokkenen. Het had meer dan 700 deelnemers, workshops van ruim 60 bedrijven, instellingen en overheden en hier zijn netwerken gestart, uitgebreid en versterkt.
- Ook sluiten wij aan bij landelijke (communicatie)initiatieven, zo namen we als provincie deel aan de Duurzame Huizenroute en Auto van de Straat

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

21. p13: Welke koplopers zijn op welke wijze slim en op welke wijze selectief geselecteerd? Hoeveel subsidie en ambtelijke ondersteuning is daar per koploper specifiek mee gemoeid?

Antwoord:

Koplopers zijn bedrijven, overheden of kennisinstellingen die met hun innovaties vooroplopen en de energietransitie versnellen. De provincie heeft twee instrumenten namelijk subsidie verstrekken of netwerken bouwen om partijen te verbinden. De ambtelijke ondersteuning hiervoor vraagt om inzet van medewerkers met kennis op gebied van economie en energie(techniek/systeem) en competenties op het gebied van makelen/schakelen. Voorbeelden van subsidie aan consortia zijn:

- Fast Group BV (ontwikkeling mierenzuurgenerator 255.600 euro),
- Carbyon Holding (Direct Air-capture 664.840 euro),
- TU/e (Lighthouse MEC 500.000 euro, Metal Power 1.000.000 euro en Zero Emission Lab 237.500 euro).

Deze consortia hebben in het kader van het aanvullende uitvoeringsprogramma Energie onder het project Fuelliance subsidie ontvangen voor ontwikkeling van Energieopslag technologie. De wijze van

selectie is als volgt: De provincie organiseert triple-helix bijeenkomsten waarbij partijen hun innovaties presenteren en bedrijven van maakindustrie en MKB kunnen kijken of ze willen participeren in het maken van een demonstratie van de technologie. Partijen vormen dan consortia en stellen een projectplan en een begroting op die dienen als subsidie aanvraag. Aanvragen worden beoordeeld op kansrijkheid in de markt (aanwezigheid van maakindustrie en MKB in het consortium) en de mate van bijdrage aan de energietransitie (potentie tot versnelling). Op deze wijze wordt geborgd dat alleen technologie die in de markt kansrijk is, gestimuleerd worden. Wij subsidiëren geen technologie die niet kansrijk is. Haalbaarheidsstudies en marktverkenningen maken daarnaast vaak onderdeel uit van de verdere uitwerking van demonstratieprojecten.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

22. p13: Wat heeft u slim en integraal gecombineerd tot nu toe? Graag concrete voorbeelden.

Antwoord:

Zoals u in de Energieagenda 2030 (p. 13) kunt lezen wordt met slim en integraal combineren bedoeld dat Energiedoelen zo veel mogelijk worden gerealiseerd in samenhang met andere maatschappelijke opgaven. Dus niet alleen met resultaat in termen van energie, maar ook in termen van bijvoorbeeld leefbaarheid, omgevingskwaliteit en een circulaire en concurrerende economie.

Enkele concrete voorbeelden:

- Tijdens het RES-proces hebben we als provincie zowel langs de lijnen energie, ruimte en klimaatadaptatie bijgedragen aan de REKS Hart van Brabant: de regionale energie- en Klimaatstrategie.
- Het project windenergieA16 waarbij de provincie, samen met vier gemeenten en belanghebbenden in de directe omgeving, heeft gezocht naar de beste locatie voor windmolens. Dat betekende dat een minimaal aantal woningen wordt belast met het geluid van windmolens. Het gaat hier onder andere over omgevingskwaliteit, anders gezegd ruimtelijke kwaliteit.
- Via het interbestuurlijke Infrastructuur - Duurzaam - Samen (INDUSA) werken we als provincie aan de combi tussen circulariteit, klimaatadaptatie en de opwek duurzame energie rond het provinciaal wegennet.
- Via het programma Sociale Innovatie Energietransitie (zie hiervoor) loopt een project gericht op de combinatie van sociale vraagstukken en energietransitie. Binnen de pilot Energie voor Iedereen wordt gewerkt aan nieuwe mogelijkheden om huishoudens met geen of beperkte investeringsmogelijkheden bij de energietransitie te betrekken en energiearmoede te voorkomen. De pilot is een samenwerking tussen het provinciale domeinen Sociaal en Energie, Enpuls en een groeiende groep gemeenten.

- Ook het door de provincie met een subsidieregeling ondersteunde concept van elektrische deelauto's heeft een bredere uitwerking dan alleen op de energietransitie.
- Bij het opstellen van de provinciale vervoersvisie en de daaraan gekoppelde vervoersregeling worden doelen van mobiliteit en energie gekoppeld, denk daarbij aan de inzet van de elektrische auto's van Amber voor de dienstreizen van het provinciaal personeel.
- In het openbaar vervoer gebruikt de provincie haar opdracht gevende rol om meerdere doelen tegelijkertijd te verwezenlijken. De zero-emissie bussen die reeds in Brabant rijden dragen bij aan een hoge kwaliteit van het openbaar vervoer (stil en soepel rijden), aan een betere omgevingskwaliteit (geen fijnstof en veel minder geluid), aan economische ontwikkeling (Brabant herbergt 2 producenten van zero emissie bussen : VDL en Ebusco) en aan een verminderde CO2-uitstoot.
- Met Demi More (**D**emonstration of **E**nergy efficiency by **M**easurement and **I**nnovation gives **MORE**) willen we demonstreren dat energiebesparende maatregelen ook toepasbaar zijn in een monument. We zijn samen met onze partners een expeditie gestart om er goed met innovatieve technieken en toepassingen duurzamer te maken.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

23. p14: U heeft het over tegen zo gering mogelijke kosten de energie infrastructuur vernieuwen. Welk bedrag per huishouden of in totaal acht u "zo laag mogelijk"? Is dat € 1.000, € 20.000 of € 40.000 per huishouden of een ander bedrag?

Antwoord:

De kosten voor de energie infrastructuur zullen afhangen van de keuzes die door of ten behoeve van de industrie zullen worden gemaakt, aansluitingen voor wind- en zonneparken, maar ook in de warmtevoorziening in de gebouwde omgeving. Voor ons is de Energieagenda 2019 - 2030 en met betrekking tot deze vraag, het principe "Streven naar energierechtvaardigheid, draagvlak en draagkracht" een leidend principe voor ons handelen. Zo zien wij bijvoorbeeld veel kansen om m.b.t. energie infrastructuur, te optimaliseren en kosten te reduceren voor marktpartijen, netbeheerder en dus ook kosten voor burgers/huishoudens. Deze ervaring halen wij uit projectinitiatieven (nu en in het verleden zoals bijvoorbeeld de A16). Voorbeelden hiervan zijn MLOEA (Meerdere Leveranciers op Een Aansluiting) en 'Cable-pooling'. Hier zetten wij actief op in. Optimalisaties zijn tot nu toe echter niet afdwingbaar. Ook gaat de SDE-subsidie veranderen, het tarievenstelsel voor de netbeheerder en er komt nieuwe wetgeving. Dit alles is van invloed op de kosten voor de totale energie infrastructuur.

24. p15: "In de begroting 2023 moet de eerste stap naar het 'nieuwe normaal' worden gezet." Wat wordt hiermee bedoeld, wat moet de eerste stap zijn en wat is het einddoel?

Antwoord:

Zoals hierboven reeds is aangegeven, hebben we op termijn te maken met minder financiële speelruimte en zullen we om uitgaven en inkomsten in evenwicht maatregelen moeten treffen. Het einddoel is en blijft een begroting die structureel in evenwicht is. Wij willen geleidelijk (stapsgewijs) toegroeien naar dat nieuwe structurele begrotingsevenwicht dat naar wij op basis van de huidige inzichten in 2025/2026 bereikt moeten hebben. De eerste stap daarvoor in termen van concrete maatregelen willen in (het kader van) de begroting 2023 aan Provinciale Staten voorleggen.

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

25. p16: "Geleidelijkheid bij de invoering van het 'nieuwe normaal.'" Wat wordt hiermee bedoeld?

Antwoord:

Zie het antwoord op voorgaande vraag.

26. In de kennis & onderzoeksagenda is niet aangegeven welke onderzoeken GS uitvoert ihkv art 217a. Graag een helder overzicht daarvan. Ook graag een uitsplitsing tussen beleidsvoorbereidende en evaluatieve onderzoeken.

Antwoord:

Onderzoeken ex art. 217a 'Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid Noord-Brabant' van de provinciewet zijn evaluatieve onderzoeken die GS periodiek laat doen ter verantwoording aan PS over doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hen gevoerde beleid als opmaat voor nieuw beleid. Deze zijn vooral aan het eind van de vorige bestuursperiode (2018 en 2019) uitgevoerd. In het begin van een nieuwe bestuursperiode ligt het accent logischerwijze op beleidsvormende onderzoeken. In 2020 staat er vooralsnog één evaluatie op de agenda, de 'Evaluatie en vooruitblik Impulsgelden Cultuur', maar dat is een evaluatie (geen 217a) van een specifiek onderdeel van het beleid. Alle andere onderzoeken zijn beleidsvormende onderzoeken.

27. Klopt het dat bij de Perspectiefnota 2020 geen bijlage voor de MIPP Sleutelprojecten is gevoegd? Bij de laatste Perspectiefnota in 2018 was dit nog wel het geval. Zo ja, wat is hiervoor de reden?

Antwoord:

Het overzicht van de MIPP-projecten is voortaan geïntegreerd in met Meerjarenperspectief Ontwikkelbedrijf, welke bij de jaarrekening is gevoegd. Deze ligt op 3 juli a.s. voor in Provinciale Staten.

Met vriendelijke groet,

N.H.C.A. Wijnen

Datum

12 mei 2020

Ons kenmerk

/

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet voorzien van een handtekening.